

SL

SL

SL

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 9.6.2009
COM(2009) 260 konč.

2009/0074 (ACC)

Predlog

SKLEP SVETA

**o stališču Skupnosti v Skupnem odboru, ustanovljenem s Sporazumom o Evropski
gospodarski skupnosti, glede prilagoditve protokolov 10 in 37 o poenostavitvi pregledov
in formalnosti pri prevozu blaga**

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

I. Splošni uvod

Priloženi predlog sklepa Sveta je pravni instrument za podpis, začasno uporabo in sprejetje Sklepa Skupnega odbora EGP o spremembi protokolov 10 in 37 k Sporazumu EGP zaradi razširitve uporabe Sporazuma EGP na varnostne carinske ukrepe.

Določbe carinskega zakonika Skupnosti¹ in določbe za izvajanje tega zakonika², s katerimi se določijo pravila za carinsko obravnavo blaga, ki se uvaža ali izvaža, so bile spremenjene leta 2005³ oziroma leta 2006⁴ zaradi vključitve določb o varnostnih carinskih ukrepih. V tej varnostni ureditvi je tudi obveznost, da gospodarski subjekti pred uvozom in izvozom blaga predložijo nekatere informacije in tako omogočijo opravljanje analize tveganja teh dejavnosti pred vstopom ali izstopom zadevnih pošiljk.

Načeloma se ti varnostni ukrepi uporabljajo za trgovino z vsemi državami nečlanicami. Vendar pa carinski zakonik Skupnosti omogoča drugačna pravila glede obveznosti predložitve informacij pred prihodom ali odhodom, kadar je v mednarodnih sporazumih predvidena posebna varnostna ureditev. Zato je bila sprememba varnostnih carinskih pravil ocenjena kot potrebna in v obojestranskem interesu Skupnosti in Norveške za njuno dvostransko blagovno menjavo. Ob upoštevanju geografskega položaja Norveške glede na carinsko območje Skupnosti, velikega števila uvoznih in izvoznih poslov, ki se vsak dan opravijo med Norveško in državami članicami Evropske unije, ter pravnih povezav ES z Norveško na podlagi Sporazuma EGP je taka ureditev potrebna, zlasti da se zagotovi nemotena trgovina in hkrati ohrani visoka raven varnosti. Na podlagi pogajanj, ki so se začela junija 2008, je bil sklenjen dogovor o odpravi obveznosti predhodne deklaracije za blagovno menjavo med Skupnostjo in Norveško. Pogoj za odpravo te obveznosti je, da se pogodbenici zavežeta, da bosta vsaka na svojem ozemlju zagotovili enakovredno raven varnosti z ukrepi, ki temeljijo na veljavni zakonodaji Skupnosti. Ureditev poleg določb o varnostnih carinskih ukrepih vključuje tudi sklop pravil, ki zagotavljajo, da se ohrani usklajenost Sporazuma in pravnega reda Skupnosti, in določajo, da lahko katera koli pogodbenica, če ne bi bila več zagotovljena vzajemna enakovrednost varnostnih ukrepov, sprejme usklajevalne ukrepe, vključno z začasno opustitvijo uporabe zadevnega poglavja Sporazuma.

Namen tega predloga je sprememba Protokola 10 in Protokola 37 k Sporazumu EGP zaradi razširitve njune uporabe na varnostne carinske ukrepe.

Te spremembe se bodo uporabljale samo za trgovino med Skupnostjo in Norveško. Njihova uporaba se lahko v prihodnosti razširi na Islandijo in Lihtenštajn s sklepom Skupnega odbora EGP. Sporazum o varnostnih carinskih ukrepih med ES in Švico pa se uporablja za Lihtenštajn.

¹ Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, 19.10.1992, str. 1).

² Uredba Komisije (EGS) št. 2454/93 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 253, 11.10.1993, str. 1).

³ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 648/2005 z dne 13. aprila 2005 o spremembah Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 117, 4.5.2005, str. 13).

⁴ Uredba Komisije (ES) št. 1875/2006 z dne 18. decembra 2006 o spremembi Uredbe (EGS) št. 2454/93 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 360, 19.12.2006, str. 64).

Do dokončanja notranjih postopkov pogodbenic se bo spremenjeni sporazum uporabljal začasno, tako da se nove določbe lahko upoštevajo od 1. julija 2009, ko se bodo začeli uporabljati varnostni ukrepi, uvedeni s spremembami carinskega zakonika in izvedbenih določb.

Te spremembe Sporazuma EGP nimajo finančnega vpliva na proračun Evropske skupnosti.

II. Spremembe Protokola 10

A. Varnostni carinski ukrepi, določeni v pravnem redu Skupnosti in vključeni v poglavje IIa Protokola 10.

Novo poglavje IIa (ter prilogi I in II, na kateri se to poglavje sklicuje) o carinski varnosti vsebuje določbe, ki so enakovredne določbam, vključenim v carinski zakonik Skupnosti in izvedbene določbe, namenjeno pa je zagotavljanju usklajenega in učinkovitega odgovora na varnostna vprašanja na področju mednarodne trgovine. Te določbe zajemajo:

- obveznost za gospodarske subjekte, da carinskim organom predložijo informacije o blagu, preden ga uvozijo v Evropsko unijo ali ga izvozijo iz nje,
- možnost za zanesljive gospodarske subjekte, da izkoristijo poenostavljeno različico varnostnih carinskih ukrepov (status „pooblaščenega gospodarskega subjekta“),
- uvedbo enotnih meril za izbor tveganj zaradi kontrole, katerih opredelitev temelji na računalniških sistemih.

B. Določbe o ukrepih za zagotavljanje enakovrednosti carinske varnosti

V novem členu 9f Protokola 10 je določeno, da Skupni odbor EGP opredeli pravila, ki pogodbenicama omogočajo, da zagotovita spremljanje izvajanja tega poglavja in preverjata, ali se upoštevajo določbe tega poglavja ter prilog I in II k temu protokolu. Spremljanje se lahko opravi kot redno vrednotenje izvajanja teh določb, organiziranje tematskih sestankov strokovnjakov obeh pogodbenic in preverjanje upravnih postopkov.

Poleg tega je glede enakovrednosti varnostnih carinskih ukrepov, navedenih v poglavju IIa ter prilogah I in II, v členu 9i Protokola določeno, da lahko katera koli pogodbenica sprejme ustrezne zaščitne ukrepe, vključno z začasno opustitvijo uporabe določb tega poglavja, če ugotovi, da druga pogodbenica ne upošteva pogojev, ali enakovrednost ni več zagotovljena. Pred sprejetjem teh ukrepov se je treba posvetovati s Skupnim odborom EGP.

Če Skupni odbor EGP ne odloči drugače, lahko katera koli pogodbenica začasno opusti uporabo poglavja IIa, kadar zadevni odbor ne sprejme odločitve o spremembah tega poglavja, ki bi bile potrebne, da se zagotovi upoštevanje razvoja ustrezne zakonodaje Skupnosti, zaradi česar enakovrednost carinskih ukrepov ni več zagotovljena. Če se za tak ukrep odloči Skupnost, Komisija Norveško obvesti o začasni opustitvi, ki začne veljati na datum začetka uporabe zadevne zakonodaje Skupnosti.

III. Spremembe Protokola 37

Protokol vsebuje seznam odborov, ki Evropski komisiji pomagajo pri izvajanju njenih izvršilnih pooblastil.

Na seznam se vključi Odbor za carinski zakonik, da se omogoči sodelovanje predstavnikov Norveške v tem odboru, kadar je v skladu s členom 101 Sporazuma EGP to potrebno za dobro delovanje Sporazuma EGP.

IV. Sklepna ugotovitev

V členu 1(3) Uredbe Sveta (ES) št. 2894/94⁵ o pravilih za izvajanje Sporazuma EGP je predvideno, da Svet oblikuje stališče Skupnosti za take sklepe Skupnega odbora.

Osnutek sklepa Skupnega odbora EGP se predloži v odobritev Svetu, nato pa Komisija stališče Skupnosti čim prej predstavi v Skupnem odboru EGP.

⁵ UL L 305, 30.11.1994, str. 6.

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču Skupnosti v Skupnem odboru, ustanovljenem s Sporazumom o Evropski gospodarski skupnosti, glede prilagoditve protokolov 10 in 37 o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 133 v povezavi z drugim pododstavkom člena 300 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti⁶ in Uredba Komisije (EGS) št. 2454/93 o izvedbenih določbah carinskega zakonika⁷ sta bili spremenjeni leta 2005⁸ oziroma 2006⁹ zaradi vključitve varnostnih carinskih ukrepov. Poleg drugih ukrepov je v tej varnostni ureditvi za gospodarske subjekte določena obveznost, da morajo od 1. julija 2009 pred uvozom ali izvozom blaga predložiti nekatere podatke.
- (2) V spremembah varnostnih carinskih ukrepov je predpisano, da se lahko določijo drugačna pravila in roki glede obveznosti predložitve informacij pred prihodom ali odhodom, kadar so v mednarodnih sporazumih določene posebne spremembe glede varnosti.
- (3) Glede na obseg trgovine med Evropsko skupnostjo in Norveško ter varnostne carinske ukrepe, ki jih je uvedla Norveška, so Norveška in Evropski skupnosti začele pogajanja, da bi zagotovile varnost trgovine z blagom pri vstopu na svoje ozemlje ali izstopu z njega brez oviranja nemotenega poteka te trgovine.
- (4) Zato je primerno spremeniti Protokol 10 k Sporazumu EGP o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga, da se zagotovi ustrezna raven carinske varnosti, ne da bi bila ovirana zakonita trgovina med pogodbenicama, in Protokol 37, ki vsebuje seznam odborov, določenih v členu 101 Sporazuma EGP.

⁶ UL L 302, 19.10.1992, str. 1.

⁷ UL L 117, 4.5.2005, str. 13.

⁸ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 648/2005 z dne 13. aprila 2005 o spremembah Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti, UL L 117, 4.5.2005, str. 13.

⁹ Uredba Komisije (ES) št. 1875/2006 z dne 18. decembra 2006 o spremembi Uredbe (EGS) št. 2454/93 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti UL L 360, 19.12.2006, str. 64.

- (5) Te spremembe je treba uvesti s sklepom Skupnega odbora, ustanovljenega v skladu s Sporazumom o Evropskem gospodarskem prostoru –

SKLENIL:

Člen 1

Stališče, ki ga bo Skupnost znotraj Skupnega odbora EGP sprejela glede predloga za spremembo protokolov 10 in 37 k Sporazumu EGP, temelji na priloženem besedilu.

Člen 2

Sklep Skupnega odbora EGP se objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

*Za Svet
Predsednik*

PRILOGA

Predlog

SKLEP SKUPNEGA ODBORA EGP

št. [...]

z dne [...]

o spremembi Protokola 10 o poenostavitvi pregledov in formalnosti pri prevozu blaga in Protokola 37 k Sporazumu EGP

SKUPNI ODBOR EGP JE –

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru, kakor je bil spremenjen s Protokolom o prilagoditvi Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru (v nadaljnjem besedilu: Sporazum), ter zlasti členov 98 in 101 Sporazuma,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Skupni odbor EGP še ni spremenil Protokola 10 k Sporazumu.
- (2) Protokol 37 k Sporazumu je bil spremenjen s Sklepom Skupnega odbora EGP št. [...] z dne [...].
- (3) Protokol 10 k Sporazumu je treba spremeniti v skupnem interesu Evropske skupnosti in držav Efte, da se preprečijo nepotrebne omejitve in zagotovi sklop določb o enakovrednih varnostnih carinskih ukrepih pri prevozu blaga iz tretjih držav ali v tretje države.
- (4) Ta sklep Skupnega odbora EGP se ne uporablja za Islandijo in Lihtenštajn. Vendar pa je ob novem sklepu Skupnega odbora EGP odprt za vse države Efte.
- (5) Evropska skupnost in Norveška sta odločeni izboljšati varnost trgovine z blagom, ki vstopa na njuno ozemlje ali izstopa z njega, ne da bi bil oviran nemoten potek te trgovine.
- (6) V skupnem interesu Evropske skupnosti in Norveške je treba določiti enakovredne varnostne carinske ukrepe za prevoz blaga iz tretjih držav ali v tretje države, ki naj začnejo veljati hkrati z ustreznimi ukrepi, ki jih uporabljajo države članice EU.
- (7) Evropska skupnost in Norveška sta odločeni, da bosta vsaka na svojem ozemlju zagotovili enakovredno raven varnosti z varnostnimi carinskimi ukrepi, ki temeljijo na veljavni zakonodaji Evropske skupnosti.
- (8) Zadevni varnostni carinski ukrepi se nanašajo na prijavo varnostnih podatkov za blago pred njegovim vstopom ali izstopom, obvladovanje tveganja na področju varnosti in s tem povezanih carinskih kontrol ter podelitev vzajemno priznanega statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta.

- (9) Zaželeno je, da se z Norveško opravi posvetovanje glede razvoja pravil Evropske skupnosti o varnostnih carinskih ukrepih in da je ta država obveščena o izvajanju teh pravil. Zato je treba spremeniti Protokol 37 k Sporazumu, ki vsebuje seznam odborov, v katerih delo se vključijo strokovnjaki iz držav Efte, kadar je to potrebno za dobro delovanje Sporazuma.
- (10) Če je bila Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov vključena v Sporazum s Sklepom Skupnega odbora EGP št. 83/1999¹⁰, Norveška zagotavlja ustrezno raven varstva osebnih podatkov –

SKLENIL:

Člen 1

Protokol 10 k Sporazumu se spremeni, kakor je določeno v Prilogi k temu sklepu.

Člen 2

V Protokol 37 (ki vsebuje seznam, določen v členu 101) k Sporazumu se vstavi naslednja točka:

„27. Odbor za carinski zakonik (Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92).“

Člen 3

1. Ta sklep začne veljati 1. julija 2009 ali dan po zadnjem uradnem obvestilu Skupnemu odboru EGP v skladu s členom 103(1) Sporazuma, pri čemer se upošteva poznejši datum.¹¹

2. Evropska skupnost in Norveška do uradnih obvestil iz odstavka 1 začasno uporabljata ta sporazum od 1. julija 2009 ali od poznejšega datuma, za katerega se dogovorita in ga sporočita drugim državam Efte in Nadzornemu organu Efte.

Člen 4

Ta sklep se objavi v sklopu EGP *Uradnega lista Evropske unije* in Dopolnilu EGP k *Uradnemu listu Evropske unije*.

V Bruslju,

*Za Skupni odbor EGP
Predsednik*

¹⁰ UL L 296, 23.11.2000, str. 41.

¹¹ [Navedena ni nobena ustavna zahteva.]

*Sekretarja
Skupnega odbora EGP*

PRILOGA

k Sklepu Skupnega odbora EGP št. [...]

Protokol 10 k Sporazumu se spremeni:

1. Členu 2 se dodata naslednja odstavka:
 - „3. Varnostni carinski ukrepi iz poglavja IIa ter prilog I in II k Protokolu se uporabljajo samo med Evropsko skupnostjo in Norveško.
 4. Pri sklicevanju na carinsko območje pogodbenic v poglavju IIa ter prilogah I in II k temu protokolu to območje zajema:
 - carinsko območje Skupnosti,
 - carinsko območje Norveške.“
2. Po poglavju II (POSTOPKI) se vstavi naslednje poglavje:

„POGLAVJE IIa

VARNOSTNI CARINSKI UKREPI

Člen 9a

Opredelitev pojmov

- (a) ‚Tveganje‘ pomeni verjetnost, da se v povezavi z vstopom, izstopom, tranzitom, prenosom in posebno uporabo blaga, ki se giblje med carinskim območjem ene od pogodbenic in tretjo državo, ter v povezavi z navzočnostjo blaga, ki ni v prostem pretoku, zgodi dogodek, ki ogroža varstvo in varnost pogodbenic, javnega zdravja, okolja ali potrošnikov.
- (b) ‚Obvladovanje tveganja‘ pomeni sistematično prepoznavanje tveganj in izvajanje vseh ukrepov, potrebnih za omejitev izpostavljenosti tveganju. To vključuje dejavnosti, kot so zbiranje podatkov in informacij, analiza in ocena tveganja, predpisovanje in izvajanje ukrepov ter redno spremljanje in pregled postopka in njegovih izidov na podlagi virov in strategij, ki jih določita pogodbenici ali se določijo mednarodno.

Člen 9b

Splošne določbe o varnosti

1. Pogodbenici soglašata, da bosta za blago, ki vstopa na njuno carinsko območje ali ga zapušča, uvedli in uporabljali varnostne carinske ukrepe, opredeljene v tem poglavju, in tako zagotovili enakovredno raven varnosti na svojih zunanjih mejah.

2. Pogodbenici odstopata od uporabe varnostnih carinskih ukrepov, opredeljenih v tem poglavju, za prevoz blaga med svojima carinskima območjema.
3. Pogodbenici se pred sklenitvijo kakršnega koli sporazuma s tretjo državo na področju, zajetem v tem poglavju, med seboj posvetujeta, da bi zagotovili skladnost z določbami tega poglavja, zlasti če ta sporazum vsebuje določbe, ki odstopajo od varnostnih carinskih ukrepov iz tega poglavja. Vsaka pogodbenica zagotovi, da sporazumi s tretjimi državami ne povzročijo pravic in obveznosti za drugo pogodbenico, razen če Skupni odbor EGP odloči drugače.

Člen 9c

Deklaracije pred vstopom in izstopom blaga

1. Blago, ki se vnese na carinsko območje pogodbenic iz tretjih držav, je zajeto v vstopni deklaraciji (v nadaljnjem besedilu: vstopna skupna deklaracija), razen blaga, ki se prevaža s prevoznimi sredstvi, ki samo prečkajo ozemelske vode ali zračni prostor carinskega območja, ne da bi se ustavila na tem območju.
 2. Blago, ki zapušča carinsko območje pogodbenic in vstopa v tretje države, je zajeto v izstopni deklaraciji (v nadaljnjem besedilu: izstopna skupna deklaracija), razen blaga, ki se prevaža s prevoznimi sredstvi, ki samo prečkajo ozemelske vode ali zračni prostor carinskega območja, ne da bi se ustavila na tem območju.
 3. Vstopna in izstopna skupna deklaracija se vložita pred vnosom blaga na carinsko območje pogodbenic ali izstopom blaga s tega območja.
 4. Predložitev vstopne in izstopne deklaracije iz odstavkov 1 in 2 je do 31. decembra 2010 neobvezna, če se v Skupnosti uporabljajo prehodni ukrepi za odstopanje od obveznosti predložitve takih deklaracij.
- Če v skladu s prejšnjim pododstavkom vstopna ali izstopna skupna deklaracija ni predložena, carinski organi najpozneje ob predložitvi blaga ob vstopu ali izstopu na podlagi carinskih deklaracij, v katere je zajeto zadevno blago, ali kakršne koli druge razpoložljive informacije, kadar je to ustrezno, opravijo analizo tveganja za varnostne carinske zadeve iz člena 9e.
5. Vsaka pogodbenica opredeli osebe, ki morajo vložiti vstopno ali izstopno skupno deklaracijo, in organe, pristojne za prejem te deklaracije.
 6. V Prilogi I k temu protokolu so določeni:
 - oblika vstopne ali izstopne skupne deklaracije in navedbe v teh deklaracijah,
 - izjeme od obveznosti vložitve vstopne ali izstopne skupne deklaracije,
 - kraj vložitve vstopne ali izstopne skupne deklaracije,
 - roki za vložitev vstopne ali izstopne skupne deklaracije,

- vse druge določbe, potrebne za zagotavljanje uporabe tega člena.

7. Carinsko deklaracijo je mogoče uporabiti kot vstopno ali izstopno skupno deklaracijo, če vsebuje vse navedbe, ki se zahtevajo za skupno deklaracijo.

Člen 9d

Pooblaščen gospodarski subjekt

1. Vsaka pogodbenica ob upoštevanju meril iz Priloge II k temu protokolu podeli status „pooblaščenega gospodarskega subjekta“ vsakemu gospodarskemu subjektu s sedežem na njenem carinskem območju.

Vendar pa je mogoče pod posebnimi pogoji, zlasti ob upoštevanju mednarodnih sporazumov s tretjimi državami, za posebne kategorije pooblaščenih gospodarskih subjektov odstopiti od zahteve, da morajo imeti sedež na carinskem območju ene od pogodbenic. Poleg tega vsaka pogodbenica opredeli, ali je mogoče ta status podeliti letalski ali ladjarski družbi, ki nima sedeža na njenem ozemlju, ima pa tam območno podružnico, in pod katerimi pogoji.

Pooblaščen gospodarski subjekt je upravičen do olajšav pri carinskih kontrolah v zvezi z varnostjo.

Ob upoštevanju pravil in pogojev iz odstavka 2 in brez poseganja v carinske kontrole status pooblaščenega gospodarskega subjekta, ki ga dodeli ena od pogodbenic, prizna tudi druga pogodbenica, zlasti da se upošteva izvajanje sporazumov s tretjimi državami, v katerih je določeno vzajemno priznanje statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta.

2. V Prilogi II k temu protokolu so določeni:

- pravila za podelitev statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta, zlasti merila in pogoji za podelitev tega statusa,
- vrsta olajšav, ki se lahko dodeli,
- pogoji, pod katerimi se status lahko začasno odvzame ali razveljavi,
- postopki za izmenjavo informacij med pogodbenicama, kar zadeva njune pooblaščene gospodarske subjekte,
- vse druge določbe, potrebne za zagotavljanje uporabe tega člena.

Člen 9e

Varnostne carinske kontrole in obvladovanje tveganja na področju varnosti

1. Carinske kontrole, razen kontrol na kraju samem, temeljijo na analizi tveganja, pri kateri se uporabljajo postopki samodejne obdelave podatkov.

2. Vsaka pogodbenica opredeli svoj okvir za obvladovanje tveganja, merila tveganja in prednostna področja kontrole, kar zadeva varnost.
3. Pogodbenici priznavata enakovrednost svojih sistemov za obvladovanje tveganja na področju varnosti.
4. Namen sodelovanja med pogodbenicama je:
 - izmenjavati informacije, da bi izboljšali in okrepili analizo tveganja in učinkovitost varnostnih kontrol, in
 - v primernem času opredeliti skupen okvir za obvladovanje tveganja, skupna merila tveganja in skupna prednostna področja kontrole ter vzpostaviti skupen elektronski sistem za obvladovanje tveganja.
5. Skupni odbor EGP sprejme potrebne ukrepe za uporabo tega člena.

Člen 9f

Spremljanje izvajanja varnostnih carinskih ukrepov

1. Skupni odbor EGP opredeli pravila, ki pogodbenicama omogočajo, da zagotovita spremljanje izvajanja tega poglavja in preverjata, ali se upoštevajo določbe tega poglavja ter prilog I in II k temu protokolu.
2. Spremljanje se zagotovi:
 - z rednim ocenjevanjem izvajanja tega poglavja, zlasti ocenjevanjem enakovrednosti varnostnih carinskih ukrepov,
 - s preverjanjem, katerega namen je izboljšati uporabo določb tega poglavja ali jih spremeniti, da bi bolje izpolnjevale njegove cilje,
 - z organizacijo sestankov, na katerih strokovnjaki obeh pogodbenic razpravljajo o posebnih vprašanjih, in s preverjanjem upravnih postopkov, vključno z obiski na kraju samem.
3. Ukrepi, sprejeti v skladu s tem členom, ne kršijo pravic zadevnih gospodarskih subjektov.

Člen 9g

Varstvo poslovnih skrivnosti in osebnih podatkov

Informacije, ki si jih izmenjata pogodbenici v okviru določb tega poglavja, so zaščitene z zakonodajo o poklicni skrivnosti in varovanju osebnih podatkov, ki se uporablja v pogodbenici, kateri so informacije predložene.

Te informacije so na voljo samo pristojnim organom v pogodbenici, uporabijo pa se lahko izključno za namene, določene v tem poglavju.

Člen 9h

Razvoj zakonodaje

1. Za vse spremembe zakonodaje ES, ki zadevajo pravice in dolžnosti pogodbenic na podlagi tega poglavja ter prilog I in II k temu protokolu, se uporabi postopek, določen v tem členu.
 2. Ko začne Skupnost pripravljati novo zakonodajo na področju, ki se ureja v tem poglavju, se takoj neuradno posvetuje s strokovnjaki iz zadevne države Efte v skladu s postopkom iz člena 99 Sporazuma.
 3. Kadar so potrebne spremembe tega poglavja ter prilog I in II k temu protokolu, da se upošteva razvoj zakonodaje Skupnosti glede zadev, zajetih v tem poglavju ter prilogah I in II, se te spremembe sprejmejo tako, da se njihova uporaba omogoči hkrati s spremembami, uvedenimi v zakonodajo Skupnosti, pri čemer se ustrezno upoštevajo notranji postopki pogodbenic.
- Če sklepa ni mogoče sprejeti tako, da se omogoči hkratna uporaba, pogodbenici, kadar je to mogoče in ob ustreznem upoštevanju notranjih postopkov, začasno uporabljata spremembe, določene v osnutku sklepa.
4. Skupnost zagotovi, da lahko strokovnjaki iz zadevne države Efte v zvezi z zadevami, ki so za to državo pomembne, sodelujejo kot opazovalci v Odboru za carinski zakonik, ustanovljenem z Uredbo (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti.

Člen 9i

Zaščitni ukrepi in začasna opustitev uporabe določb tega poglavja

1. Če ena od pogodbenic ne upošteva pogojev, določenih v tem poglavju, ali v pogodbenicah ni več zagotovljena enakovrednost varnostnih carinskih ukrepov, lahko druga pogodbenica po posvetovanju v Skupnem odboru EGP delno ali v celoti opusti uporabo določb tega poglavja ali sprejme ustrezne ukrepe v takem obsegu in samo za toliko časa, kot je nujno potrebno za rešitev teh razmer. Smiselno se uporabljajo členi od 112 do 114 Sporazuma.
2. Če ni več mogoče zagotoviti enakovrednosti varnostnih carinskih ukrepov, ker niso bile sprejete spremembe iz člena 9h(3) zgoraj, se uporaba poglavja z dnem začetka uporabe zadevne zakonodaje Skupnosti začasno opusti, razen če Skupni odbor EGP po preučitvi možnosti za ohranitev uporabe tega poglavja odloči drugače.

Člen 9j

Javni red

Določbe tega poglavja ne preprečujejo prepovedi ali omejitev uvoza, izvoza ali tranzita blaga, ki sta jih uvedli pogodbenici ali države članice Skupnosti in so upravičene na podlagi javnega reda in miru, javne varnosti in javne morale, varovanja zdravja in življenja ljudi, živali, rastlin ali okolja, varstva nacionalnih bogastev z umetniško, zgodovinsko ali arheološko vrednostjo ali varstva industrijske ali poslovne lastnine.

Člen 9k

Pristojnosti Nadzornega organa Efte

Nadzorni organ Efte v primerih, ki se nanašajo na uporabo tega poglavja ter prilog I in II k temu protokolu, pred ukrepanjem sproži posvetovanja v skladu s členom 109(2) Sporazuma.

Člen 9l

Priloge

Priloge k temu protokolu so sestavni del Protokola.

Kot prilogi se vstavita naslednji prilogi:

PRILOGA I

VSTOPNA IN IZSTOPNA SKUPNA DEKLARACIJA

Člen 1

Oblika in vsebina vstopne ali izstopne skupne deklaracije

1. Vstopna ali izstopna skupna deklaracija se vloži z uporabo postopka obdelave podatkov. Trgovinske, pristaniške ali prevozne listine se lahko uporabljajo, če vsebujejo potrebne navedbe.

2. Vstopna ali izstopna skupna deklaracija vsebuje navedbe, ki so v ta namen določene v Prilogi 30A k Uredbi (EGS) št. 2454/93 o določbah za izvajanje Uredbe (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EGS) št. 2454/93)¹². Izpolni se v skladu s pojasnjevalnimi opombami iz navedene priloge. Skupno deklaracijo overi oseba, ki jo izdelava.

3. Carinski organi dovolijo vložitev papirne vstopne skupne deklaracije ali katerega koli nadomestnega sredstva, o katerem so se dogovorili carinski organi, le v enih od naslednjih okoliščin:

- (a) računalniški sistem carinskih organov ne deluje;
- (b) elektronska aplikacija osebe, ki vlaga vstopno skupno deklaracijo, ne deluje;

če carinski organi uporabijo enako raven obvladovanja tveganja, kot se uporablja za vstopno ali izstopno skupno deklaracijo, izdelano z uporabo postopkov obdelave podatkov.

Papirno vstopno skupno deklaracijo podpiše oseba, ki jo izdelava. Take papirne vstopne skupne deklaracije vsebujejo navedbe iz odstavka 2, po potrebi pa so jim priložene nakladnice ali drugi ustrezni sezname.

4. Vsaka pogodbenica opredeli pogoje in postopke, v skladu s katerimi lahko oseba, ki vlaga vstopno ali izstopno skupno deklaracijo, spremeni eno ali več navedb v tej deklaraciji po tem, ko jo je vložila pri carinskih organih.

Člen 2

Izjeme od obveznosti vložitve vstopne ali izstopne skupne deklaracije

1. Vstopna ali izstopna skupna deklaracija se ne zahteva za naslednje blago:

- (a) električno energijo;

¹² UL L 253, 11.10.1993, kakor je bila pozneje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1875/2006 (UL L 360, 19.12.2006).

- (b) blago, ki vstopa ali izstopa po cevovodu;
 - (c) pisma, razglednice in tiskovine, tudi na elektronskem nosilcu;
 - (d) blago, ki se giblje v skladu s pravili konvencije Svetovne poštne zveze;
 - (e) blago, za katero se dovoli ustna carinska deklaracija ali deklaracija samo s prečkanjem meje v skladu z zakonodajo pogodbenic, razen palet, zabojnikov ter prevoznih sredstev za prevoz po cesti, železnici, zraku, morju in celinskih plovnih poteh, ki se prevažajo na podlagi prevozne pogodbe;
 - (f) blago v osebni prtljagi potnika;
 - (g) blago, zajeto z zvezkoma ATA in CPD;
 - (h) blago, ki je v skladu z Dunajsko konvencijo o diplomatskih odnosih z dne 18. aprila 1961, Dunajsko konvencijo o konzularnih odnosih z dne 24. aprila 1963, drugimi konzularnimi konvencijami ali v skladu z Newyorško konvencijo o posebnih misijah z dne 16. decembra 1969 oproščeno plačila dajatev;
 - (i) orožje in vojaško opremo, ki ju na carinsko območje pogodbenice vnesejo ali od tam iznesejo organi, pristojni za vojaško obrambo pogodbenic, z vojaškim prevozom ali prevozom, ki se uporablja samo za potrebe vojaških organov;
 - (j) blago, ki se na carinsko območje pogodbenice vnese neposredno z vrtnih ploščadi ali ploščadi za predelavo, ki jih upravlja oseba s sedežem na carinskem območju Skupnosti, ali blago, ki se s carinskega območja pogodbenice iznese neposredno na te ploščadi:
 - blago, ki je v take ploščadi vgrajeno zaradi njihove gradnje, popravila, vzdrževanja ali predelave;
 - blago, ki je bilo uporabljeno za usposobitev ali opremljanje navedenih ploščadi; druge potrebščine, ki se uporabljajo ali porabljajo na navedenih ploščadih; in nenevarne odpadke z navedenih ploščadi;
 - (k) blago v pošiljkah, katerih dejanska vrednost ne presega 22 EUR, če se carinski organi ob dogovoru z gospodarskim subjektom strinjajo, da opravijo analizo tveganja na podlagi informacij iz sistema, ki ga uporablja gospodarski subjekt, ali informacij, ki jih tak sistem zagotovi;
 - (l) blago, ki se giblje na podlagi obrazca 302, ki ga določa konvencija med pogodbenicami Severnoatlantske pogodbe o statusu njihovih sil, podpisana 19. junija 1951 v Londonu.
2. Vstopna ali izstopna skupna deklaracija se ne zahteva v primerih, določenih v mednarodnih sporazumih, ki jih pogodbenica sklene s tretjo državo na področju varnosti skladno s postopkom iz člena 9b(3) Protokola.

3. Vstopna ali izstopna skupna deklaracija se v Skupnosti ne zahteva v primerih, določenih v točki (j) člena 181c, točki (j) člena 592a in točki (b) druge alinee člena 842a Uredbe (EGS) št. 2454/93.

Člen 3

Kraj vložitve vstopne ali izstopne skupne deklaracije

1. Vstopna skupna deklaracija se vloži pri pristojnem carinskem uradu na carinskem območju pogodbenice, v katero se blago vnese iz tretjih držav. Carinski urad na podlagi podatkov, navedenih v deklaraciji, opravi analizo tveganja in varnostne carinske kontrole, ki so po njegovem mnenju potrebne, tudi kadar je blago namenjeno v drugo pogodbenico.

2. Izstopna skupna deklaracija se vloži pri pristojnem carinskem uradu na carinskem območju pogodbenice, na katerem se opravijo formalnosti ob izstopu blaga, ki je namenjeno v tretje države. Vendar pa se izvozna carinska deklaracija, kadar se uporabi kot izstopna skupna deklaracija, vloži pri pristojnem carinskem uradu na carinskem območju pogodbenice, na katerem se opravijo formalnosti v zvezi z izvozom blaga v tretjo državo. Pristojni carinski urad na podlagi podatkov, navedenih v deklaraciji, opravi analizo tveganja in varnostne carinske kontrole, ki so po njegovem mnenju potrebne.

3. Kadar blago, namenjeno v tretjo državo, zapusti carinsko območje ene od pogodbenic in pri tem prečka carinsko območje druge pogodbenice, pristojni organ prve pogodbenice pristojnemu organu druge pogodbenice predloži podatke iz člena 1(2). Pogodbenici si prizadevata za vzpostavitev povezave, da se omogoči uporaba skupnega sistema prenosa podatkov z vsemi informacijami, ki so potrebne za potrditev izstopa zadevnega blaga.

Vendar pa lahko Skupni odbor EGP določi primere, v katerih se predložitev teh podatkov ne zahteva, če s tem ni ogrožena raven varnosti, zagotovljena s tem sporazumom.

Kadar pogodbenici na datum uporabe tega protokola ne moreta opraviti prenosa podatkov iz prvega pododstavka, se izstopna skupna deklaracija za blago, ki je namenjeno v tretjo državo in zapusti eno od pogodbenic ter pri tem prečka carinsko območje druge pogodbenice, razen blaga na neposrednem letalskem prevozu, vloži samo pri pristojnem organu druge pogodbenice.

Člen 4

Roki za vložitev vstopne ali izstopne skupne deklaracije

1. Kot roki za vložitev vstopne ali izstopne skupne deklaracije se uporabljajo roki iz člena 184a in člena 592b Uredbe (EGS) št. 2454/93.

2. V skladu s postopkom iz člena 9b(3) Protokola se roki iz odstavka 1 ne uporabljajo, kadar mednarodni sporazumi o varnosti med pogodbenico in tretjimi državami določajo drugače.

PRILOGA II
POOBLAŠČENI GOSPODARSKI SUBJEKT

Naslov I

Podelitev statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta

Člen 1

Splošne določbe

1. Merila za podelitev statusa ‚pooblaščen gospodarski subjekt‘ vključujejo:
 - ustrezno evidenco o izpolnjevanju carinskih zahtev,
 - zadovoljiv sistem vodenja poslovnih, in kadar je primerno, transportnih evidenc, ki omogočajo ustrezne carinske kontrole,
 - kadar je primerno, dokazano finančno solventnost, in
 - kadar je primerno, ustrezne varstvene in varnostne standarde.
2. Vsaka pogodbenica opredeli postopek za podelitev statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta in pravne učinke tega statusa.
3. Pogodbenici zagotovita, da njuni carinski organi nadzorujejo, da pooblaščen gospodarski subjekt izpolnjuje vse pogoje in merila za podelitev statusa, ter jih preverijo, če se zadevna zakonodaja pomembno spremeni ali nastanejo nove okoliščine, zaradi katerih organi utemeljeno sumijo, da gospodarski subjekt ne izpolnjuje več zadevnih pogojev in meril.

Člen 2

Evidenca o izpolnjevanju carinskih zahtev

1. Evidenca o izpolnjevanju carinskih zahtev šteje za ustrezno, če v zadnjih treh letih pred predložitvijo zahtevka nobena od naslednjih oseb ni huje ali večkrat kršila carinskih predpisov:
 - (a) vložnik;
 - (b) osebe, ki vodijo družbo, ki je vložila zahtevek, ali nadzorujejo njeno upravljanje;
 - (c) če je ustrezno, pravni zastopnik vložnika v carinskih zadevah;
 - (d) pristojna oseba za carinske zadeve iz družbe, ki je vložila zahtevek.

2. Evidenca o izpolnjevanju carinskih zahtev lahko šteje za ustrezno, če pristojni carinski organ vse kršitve obravnava kot zanemarljive glede na število ali obseg carinskih postopkov in če te ne povzročajo dvomov v zvezi z dobro vero vložnika.
3. Če imajo osebe, ki nadzorujejo družbo, ki je vložila zahtevek, sedež v tretji državi ali so rezidenti tretje države, carinski organi njihovo izpolnjevanje carinskih zahtev ocenjujejo na podlagi evidenc in razpoložljivih informacij.
4. Če so od vložnikove ustanovitve pretekla manj kot tri leta, carinski organi njegovo izpolnjevanje carinskih zahtev ocenjujejo na podlagi evidenc in razpoložljivih informacij.

Člen 3

Zadovoljiv sistem vodenja poslovnih in transportnih evidenc

Da lahko carinski organi presodijo, ali ima vložnik zadovoljiv sistem vodenja poslovnih, in kadar je primerno, transportnih evidenc, mora vložnik izpolnjevati naslednje zahteve:

- (a) vzdržuje računovodski sistem, ki je skladen s splošno sprejetimi računovodskimi načeli, veljavnimi v kraju, v katerem se vodi knjigovodstvo, in bo olajšal carinsko kontrolo na podlagi revizije;
- (b) carinskemu organu omogoči fizični ali elektronski dostop do svojih carinskih, in kadar je primerno, transportnih evidenc;
- (c) ima upravno organizacijo, ki ustreza vrsti in obsegu poslovanja ter upravljanju pretoka blaga, njena notranja kontrola pa je sposobna odkriti nezakonite ali nepravilne transakcije;
- (d) če je primerno, ima vzpostavljene zadovoljive postopke za urejanje licenc in dovoljenj v zvezi z uvozom in/ali izvozom;
- (e) ima vzpostavljene zadovoljive postopke za arhiviranje evidenc in podatkov družbe ter varovanje pred izgubo podatkov;
- (f) zagotovi, da so zaposleni seznanjeni s tem, da je treba obvestiti carinske organe, kadar se ugotovijo težave pri izpolnjevanju predpisov, ter vzpostavi primerne stike za obveščanje carinskih organov o takih primerih;
- (g) ima ustrezne informacijsko-tehnološke varnostne ukrepe za zaščito vložnikovega računalniškega sistema pred vdorom nepooblaščenih oseb in za zaščito vložnikove dokumentacije.

Člen 4

Finančna solventnost

1. V tem členu finančna solventnost pomeni dober finančni položaj, ki zadostuje za izpolnjevanje obveznosti vložnika, pri čemer se ustrezno upoštevajo značilnosti vrste poslovne dejavnosti.
2. Pogoj v zvezi s finančno solventnostjo vložnika šteje za izpolnjenega, če je njegovo solventnost mogoče dokazati za pretekla tri leta.
3. Če je vložnik ustanovljen pred manj kot tremi leti, se njegova finančna solventnost ocenjuje na podlagi razpoložljivih evidenc in podatkov.

Člen 5

Varstveni in varnostni standardi

1. Varstveni in varnostni standardi vložnika štejejo za ustrezne, če so izpolnjeni naslednji pogoji:
 - (a) stavbe, ki se uporabljajo pri dejavnostih, vključenih v potrdilo, so zgrajene iz materialov, ki ne dopuščajo nezakonitega vstopa in zagotavljajo zaščito pred nezakonitim vdorom;
 - (b) uporabljajo se ustrezni ukrepi za nadzorovanje dostopa, da se prepreči nepooblaščen dostop do območij natovarjanja, nakladalnih dokov in območij za pretovarjanje;
 - (c) ukrepi za ravnanje z blagom vključujejo zaščito pred vnosom, menjavo ali izgubo materiala in prirejanjem tovornih enot;
 - (d) kadar je to primerno, se uporabljajo postopki za obravnavanje uvoznih in/ali izvoznih dovoljenj, povezanih s prepovedmi in omejitvami, ter za razlikovanje tega blaga od drugega blaga;
 - (e) vložnik izvaja ukrepe, ki omogočajo jasno ugotavljanje istovetnosti njegovih poslovnih partnerjev, da se zavaruje mednarodna dobavna veriga;
 - (f) vložnik, če to dovoljuje zakonodaja, varnostno preverja prihodnje zaposlene, ki bodo delali na varnostno občutljivih delovnih mestih, in redno preverja njihovo preteklost;
 - (g) vložnik zagotovi, da njegovo zadevno osebje dejavno sodeluje v programih za varnostno ozaveščanje.
2. Če je vložnik, ki ima sedež v pogodbenicah, imetnik mednarodno priznanega varstvenega in/ali varnostnega potrdila, izdanega v skladu z mednarodnimi konvencijami, evropskega varstvenega in/ali varnostnega potrdila, izdanega v skladu z zakonodajo Skupnosti, mednarodnega standarda Mednarodne organizacije za

standardizacijo, evropskega standarda Evropske organizacije za standardizacijo ali katerega koli drugega priznanega potrdila, merila iz odstavka 1 štejejo za izpolnjena, če so merila za izdajo teh potrdil enaka merilom iz tega protokola ali tem pogojem ustrezajo.

Naslov II

Olajšave, dodeljene pooblaščenim gospodarskim subjektom

Člen 6

Olajšave, dodeljene pooblaščenim gospodarskim subjektom

Carinski organi lahko pooblaščenemu gospodarskemu subjektu podelijo naslednje olajšave:

- pristojni carinski urad lahko pred prihodom blaga na carinsko območje ali pred izstopom blaga s tega območja pooblaščen gospodarski subjekt obvesti, ko je pošiljka na podlagi analize tveganja glede varstva in varnosti izbrana za nadaljnji fizični pregled. To obvestilo se predloži le, če ne ogroža pregleda, ki naj bi se opravil. Vendar pa lahko carinski organi opravijo fizični pregled tudi, kadar pooblaščen gospodarski subjekt o tem ni bil predhodno obveščen,
- pooblaščen gospodarski subjekt lahko vloži vstopno ali izstopno skupno deklaracijo, ki vsebuje manjše zahteve glede podatkov iz Priloge 30A k Uredbi (EGS) št. 2454/93; kadar je gospodarski subjekt prevoznik, špediter ali carinski zastopnik, pa je do vlaganja takih deklaracij upravičen le, če sodeluje pri uvozu ali izvozu blaga v imenu pooblaščenega gospodarskega subjekta,
- pri pooblaščenih gospodarskih subjektih se fizični pregledi in pregledi dokumentov izvajajo bolj poredko kot pri drugih gospodarskih subjektih. Carinski organi se lahko odločijo drugače, da upoštevajo posebno nevarnost ali obveznosti glede kontrol iz druge zakonodaje,
- kadar pristojni carinski organ po analizi tveganja pošiljko, vključeno v vstopno ali izstopno skupno deklaracijo ali v carinsko deklaracijo, ki jo vloži pooblaščen gospodarski subjekt, kljub vsemu določi za nadaljnji pregled, potrebno kontrolo opravi kot prednostno nalogo. Če pooblaščen gospodarski subjekt tako zahteva in če se zadevni carinski organ strinja, se lahko ta kontrola opravi drugje kot na zadevnem carinskem uradu.

Naslov III

Začasna ukinitve in preklic statusa pooblaščenega gospodarskega subjekta

Člen 7

Začasna ukinitiv statusa

1. Carinski organ izdajatelj status pooblaščenega gospodarskega subjekta začasno ukine v naslednjih primerih:
 - (a) kadar se ugotovi neizpolnjevanje pogojev ali meril za dodelitev statusa;
 - (b) carinski organi upravičeno domnevajo, da je pooblaščen gospodarski subjekt storil dejanje, ki se kazensko preganja in je povezano s kršenjem carinskih predpisov;
 - (c) na zahtevo pooblaščenega gospodarskega subjekta, kadar začasno ne more izpolnjevati pogojev ali meril za podelitev statusa.
2. Vendar se lahko carinski organ v primeru iz točke 1(b) odloči, da se status pooblaščenega gospodarskega subjekta začasno ne ukine, če meni, da so kršitve zanemarljive glede na število ali obseg carinskih postopkov in ne povzročajo dvomov v zvezi z dobro vero pooblaščenega gospodarskega subjekta.
3. Začasna ukinitiv začne veljati takoj, če je to potrebno zaradi narave ali ravni ogroženosti varstva in varnosti državljanov, javnega zdravja ali okolja.
4. Začasna ukinitiv ne vpliva na carinske postopke, ki so se začeli že pred datumom začasne ukinitve in se še niso končali.
5. Vsaka pogodbenica določi trajanje začasne ukinitve, ki pooblaščenemu gospodarskemu subjektu omogoči ureditev razmer.
6. Ko zadevni gospodarski subjekt v skladu z zahtevami carinskih organov uresniči potrebne ukrepe za izpolnjevanje pogojev in meril, ki jih mora izpolnjevati pooblaščen gospodarski subjekt, carinski organ izdajatelj prekliče začasno ukinitiv.

Člen 8

Preklic statusa

1. Carinski organ izdajatelj prekliče status pooblaščenega gospodarskega subjekta v naslednjih primerih:
 - (a) kadar je pooblaščen gospodarski subjekt resno kršil carinske predpise in nima več možnosti pritožbe;
 - (b) kadar pooblaščen gospodarski subjekt v obdobju začasne ukinitve iz člena 7(5) ne uresniči potrebnih ukrepov;
 - (c) na zahtevo pooblaščenega gospodarskega subjekta.

2. Vendar se lahko carinski organ v primeru iz točke 1(a) odloči, da se status pooblaščenega gospodarskega subjekta ne prekliče, če meni, da so kršitve zanemarljive glede na število ali obseg carinskih postopkov in ne povzročajo dvomov v zvezi z dobro vero pooblaščenega gospodarskega subjekta.

3. Preklic začne veljati naslednji dan po uradnem obvestilu.

Naslov IV

Izmenjava informacij

Člen 9

Izmenjava informacij

Evropska komisija in carinski organi zadevne države Efte si redno izmenjujejo naslednje podatke o istovetnosti pooblaščenih gospodarskih subjektov:

- (a) identifikacijsko številko gospodarskega subjekta (identifikacijsko številko v obliki, skladni z zakonodajo o registraciji in identifikaciji gospodarskih subjektov);
- (b) ime in naslov pooblaščenega gospodarskega subjekta;
- (c) številko listine, s katero je bil podeljen status pooblaščenega gospodarskega subjekta;
- (d) trenutni status (veljaven, začasno ukinjen, preklican);
- (e) obdobja, ko je bil status spremenjen;
- (f) datum začetka veljavnosti potrdila;
- (g) organ, ki je izdal potrdilo.